

РЕШЕНИЕ

№ 5378

гр. София, 24.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-17 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Силияна Григорова

при участието на секретаря Мария Т. Методиева
като разгледа докладваното от Силияна Григорова Гражданско дело № 20221100103335 по описа за 2022 година

Делото е образувано по искова молба на „Д.К.Б.“ АД срещу М. Б. Е. за осъждането му да заплати сумата от 29 666.45 лева, представляваща главница по договор за издаване на револвираща международна кредитна карта Diners Club и предоставяне на кредитен лимит (овърдрафт) и 15 623.26 лева лихви, считано от 01.01.2020 г. до 31.03.2022 г.

Ищецът твърди, че с М. Б. Е. сключил на 23.12.2016 г. договор за издаване на револвираща международна кредитна карта Diners Club, по силата на който на титуляря е предоставена карта с кредитен лимит в размер на 31 000 лева. Страните уговорили минимална погасителна вноска в размер на 5% от главницата, формирана към последния ден на отчетния период плюс всички дължими към датата на падежа лихви, такси и комисионни. При непогасяване до датата на падежа на пълния размер на минималната погасителна вноска, титулярят дължал наказателна лихва върху непогасената част от минималната погасителна вноска, намалена с размера на дължимите към датата на падежа лихви за дните на просрочие. Наказателната лихва се формирала от размера на договорената годишна лихва плюс наказателна надбавка от 6 процентни пункта.

Макар и с периодични закъснения и пропуски, кредитът бил обслужван до 16.01.2020 г., а след тази дата плащания по погасителните вноски не постъпили. Съгласно клаузата на чл. 13.2.1 от общите условия, приложими към договора, кредитът станал предсрочно изискуем поради забава в плащането повече от 150 календарни дни.

Поради това моли съдът да постанови решение, с което да осъди

ответника да заплати горепосочените суми за главница и лихви.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от М. Б. Е., в който се излагат съображения за нередовност на исковата молба, тъй като ищецът не сочел конкретните дати и конкретните суми, които теглил, нито падежните дати на всяка от дължимите вноски и лихвата върху всяка една от вноските.

Оспорва основателността на исковете. Срокът на договора бил до 31.12.2017 г. Автоматичното му удължаване се допускало за още една година, но за не повече от три години.

Ответникът оспорва и предсрочната изискуемост на усвоения кредитен лимит. Договорът изтекъл преди посочената дата на предсрочната изискуемост - 150 дни, считано от 17.02.2020 г. Прекратяването на договора на 31.12.2019 г. направило невъзможно ползването на предоставяната от ищеца услуга.

Вземанията за вноски от 16.01.2017 г. – 15.03.2019 г. били погасени по давност, както и вземанията за главница и лихви, падежирали преди 31.12.2019 г.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа и правна страна:

Предявени са обективно съединени искове за заплащане на главница в размер на 29 665.45 лева по договор за издаване на револвираща международна кредитна карта Diners Club и предоставяне на кредитен лимит от 23.12.2016 г. и лихва за периода 01.01.2020 г. – 31.03.2022 г.

На 23.12.2016 г. между „Д.К.Б.“ АД, издател, и М. Б. Е., титуляр, е сключен договор за издаване на револвираща международна кредитна карта Diners Club и предоставяне на кредитен лимит (овърдрафт), съгласно който ищецът се е задължил да предостави на ответника кредитен лимит (овърдрафт) в размер до 31 000 лева, който може да бъде усвояван с използване на всяка от издадените по искане на ответника кредитни карти, при условията и реда, предвидени в общите условия.

Процесният договор за кредит овърдрафт е вид договор за банков кредит, при който кредиторът изрично предоставя на потребителя възможност да ползва средства, превишаващи договорения размер на овърдрафт. Изпълнението на задължението за „предаване“ на сумата от 31 000 лева е чрез осигуряване на възможност на титуляря да ползва кредитен лимит в размер на горепосочената сума, чието усвояване е предоставено изцяло на волята на титуляря, чрез издадената му кредитна карта. Задължението си ищецът е изпълнил чрез издаване на картата и осигуряване на достъп на титуляря до посочения в договора кредитен лимит. Самото

усвояване на кредитния лимит е право на М. Е., като преценката дали да се ползва от кредитния лимит не се отнася до фактическия състав по сключване на договора, а е относимо към изпълнението на задълженията по договора.

Ответникът не оспорва, че на 23.12.2016 г. е подписал договора, като в т. 17 е декларирал, че е запознат с общите условия и тарифата на издателя и приема прилагането им в отношенията между него и издателя. Приел е да погасява задълженията си по договора в сроковете, уговорени в него и в общите условия. В раздел I, б. „в“ от общите условия се съдържа определение на „дата на падежа“ - датата, до която титулярят е длъжен да погаси изцяло задълженията, формирани през изтеклия отчетен период или не по-малко от минималната погасителна вноска. За дата на падежа се счита 15-то число на месеца, следващ изтичането на отчетния период. Отчетен период е всеки период от срока на действие на договора, считано от 1-во число на всеки календарен месец до последно число на същия включително, за който издателя издава извлечение (раздел I, б. „л“).

Ответникът дължи на издателя такси съгласно представената Тарифа. В т. 10 от договора е посочен ГПР – 20.95%, с което общо дължимата от ответника сума е 37 552.08 лева. Срокът за ползване на кредитния лимит е 31.12.2017 г., като той може да бъде автоматично подновен при условията и по реда, предвидени в общите условия. Съгласно т. 18.1.1 от Общите условия срокът се удължава автоматично за още една година, но не повече от три години, при условие, че никоя от страните не е уведомила другата за прекратяване на договора най-малко 30 дни преди изтичане на текущия период.

От приложения към исковата молба е неоспорен от страните протокол от 27.12.2016 г. се установява, че М. Б. Е. е получил кредитна карта Diners Club Classic, валидна до декември 2019 г. Видно от приложенията към исковата молба извлечения, през януари 2020 г. М. Б. Е. е теглил суми от АТМ устройство с издадената му кредитна карта. В заключението на допълнителната съдебно-счетоводна експертиза вещото лице е дало отговор, че на 24.06.2019 г. на ответника е предадена преиздадена карта, поради изтичане на валидността ѝ, като преиздадената карта е със срок на валидност от 01.01.2019 г. до 31.12.2021 г.

При тези данни по делото, съдът намира, че договорът е подновен и обвързващ страните до 31.12.2021 г. С получаването и използването на кредитната карта ответникът и издателят на картата са се съгласили възникналото през 2016 г. облигационно правоотношение да продължи своето действие, обвързвайки страните с поетите от тях задължения. Тази възможност произтича и от съдържанието на т. 19.1.1, изр. 1 от общите условия – служебно издаване на нова карта, доколкото е продължен срокът на договора. С издаването на нова карта с валидност от 01.01.2019 г., на което ответникът не само не се е противопоставил по реда и в сроковете по т. 19.1.1 от общите условия, но и е получил картата на 24.06.2019 г., валидна до

31.12.2021 г. С насрещни и покриващи се волеизявления, извършени с конклюдентни действия, срокът за усвояване на кредитния лимит е продължен, а липсата на нов писмен договор е без значение, по аргумент от нормата на чл. 293, ал. 3 от ТЗ. Дори и да се приеме обаче, че срокът на действие на договора е изтекъл, ако страните продължат да се ползват от правата си по него и да изпълняват задълженията си, счита се, че действието на облигационната връзка е продължено за срока на изпълнението. Този извод почива на спецификите на този вид договор за банков кредит с оглед начина на усвояване на сумата.

Издателят „Д.К.Б.“ АД е предоставил право на титуляря М. Б. Е. да се ползва от предоставения му кредитен лимит, срещу задължението му да заплаща договорената в т. 7 от договора годишна лихва – 19%, а при непогасяване до датата на падежа на пълния размер на месечната погасителна вноска - и наказателна лихва за дните на просрочието в размера по т. 8 от договора – 19% плюс наказателна надбавка от 6 пункта.

Клаузата на т. 8 от договора съдържа отнапред уговорен размер на обезщетение за забава в полза на кредитора. Тя има характер на неустойка по чл. 92, ал. 1 от ЗЗД.

В исковата молба ищецът твърди настъпила предсрочна изискуемост по чл. 13.2.1 от общите условия. След 16.01.2020 г. М. Б. Е. не е внасял средства за погасяване на задълженията си по договора. От своя страна издателят „Д.К.Б.“ АД нито твърди, нито представя доказателства да е довел до знанието на ответника, че обявява вземанията си за главница и лихви за предсрочно изискуеми преди датата на подаването на исковата молба – 31.03.2022 г.

С т. 18 от Тълкувателно решение № 4/2013 от 18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС е разяснено, че предсрочната изискуемост представлява изменение на договора, което настъпва с волеизявление на една от страните при едновременното наличие на две предпоставки: обективният факт на неплащане на дължими суми по кредита и упражнено от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем. Обявяването на предсрочната изискуемост по смисъла на чл. 60, ал. 2 ЗКИ предполага изявление на кредитора, че ще счита целия кредит или непогасения остатък от него за предсрочно изискуеми, включително и за вноските с ненастъпил падеж, като предсрочната изискуемост има действие от момента на получаване на изявлението от длъжника, ако към този момент са се осъществили обективните факти, обуславящи настъпването ѝ. Доколкото ищецът е небанкова финансова институция, която предоставя по занятие кредити, приложими са указанията в горепосоченото тълкувателно решение. В случая се установява настъпил падеж и изискуеми суми, неиздължени от ответника, поради което кредиторът е могъл по всяко време да претендира тяхното връщане.

Съобразно гореизложеното относно срочността на договора и датата на

подаването на исковата молба – 31.03.2022 г., оформянето на кредита като предсрочно изискуем е без правно значение. Неговият срок е изтекъл на 31.12.2021 г. и към тази дата се дължи усвоеният кредитен лимит, ведно с договорните и мораторни лихви.

От представените извлечения по месеци и заключението на вещото лице по първоначалната съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира като компетентно, последователно и пълно, се установява, че договорните отношения между страните датират от 2008 г., като през годините, поради изтичане на валидността на картовите пластики и сроковете на сключените договори, същите са регулярно подновявани. При подписване на договора от 23.12.2016 г. М. Б. Е. е имал непогасено задължение за главница в размер на 11 976.23 лева, което е съответно на извлечението за периода 01.12.2016 г. – 31.12.2016 г. (л. 20 от делото). След подписване на договора от 23.12.2016 г. общият размер на разходите и непогасената главница възлизали на сумата от 59 648.72 лева, а след извършени от Е. плащания в размер на 29 982.27 лева, останал непогасен остатък от 29 666.45 лева.

Във втората таблица на стр. 4 и 5 от заключението е отразена общата стойност на задълженията за лихви – 15 623.26 лева. Действително, нито в исковата молба, нито в заключението са посочени отделните стойности на договорната лихва и на неустойката (лихвата за просрочие). В исковата молба ищецът претендира общото им заплащане, което е съответно на извлеченията по сметки за периода 01.01.2020 г. – 31.03.2022 г. За този период ответникът дължи револвираща (договорна лихва) в размер на 3 860.90 лева и лихви за просрочие – 11 762.36 лева, видно от приетите по делото и неоспорени извлечения за отчетния период 01.01.2020 г. – 31.03.2022 г., както следва:

Отчетен период	договорна лихва	лихва за просрочие	Общо
Януари 20 г.	477,08	0	477,08
Февруари 20 г.	446,99	9,3	456,29
Март 20 г.	460,09	25,28	485,37
Април 20 г.	429,14	40,58	469,72
Май 20 г.	423,85	61,53	485,38
Юни 20 г.	389,97	104,94	494,91
Юли 20 г.	382,52	135,34	517,86
Август 20 г.	364,61	158,91	523,52
Септември 20 г.	334,36	178,13	512,49
Октомври 20 г.	152,29	438,29	590,58

Ноември 20 г.		618,02	618,02
Декември 20 г.		638,67	638,67
Януари 21 г.		638,67	638,67
Февруари 21 г.		576,86	576,86
Март 21 г.		638,67	638,67
Април 21 г.		618,07	618,07
Май 21 г.		638,65	638,65
Юни 21 г.		618,07	618,07
Юли 21 г.		638,67	638,67
Август 21 г.		638,65	638,65
Септември 21 г.		618,07	618,07
Октомври 21 г.		638,67	638,67
Ноември 21 г.		618,07	618,07
Декември 21 г.		638,67	638,67
Януари 22 г.		638,65	638,65
Февруари 22 г.		576,86	576,86
Март 22 г.		618,07	618,07
	3860,90	11762,36	15623,26

Неотнoсимо е към възрaжението на ответника за неоснователност на исковите заключенията на допълнителната съдебно-счетоводна експертиза. Извършените в периода 31.03.2019 г. – 31.12.2019 г. плащания на обща стойност 12 444 лева са покрили задължения за лихви (договорни и мораторни) в размер на общо 2 764.34 лева и за главница – 9 679.66 лева, при повишен размер на усвоен кредитен лимит за същия период.

В срока за отговор процесуалният представител на ответника е направил възрaжение за погасителна давност на вземанията за главница и лихви.

За възнаградителните лихви следва да се приложи кратката тригодишна погасителна давност, а за главницата – петгодишна давност, като давностният срок, съгласно нормата на чл. 114, ал. 1 от ЗЗД започва да тече от датата на настъпването на изискуемостта на съответното по вид вземане.

Процесните вземания са възникнали по договор за издаване на револвираща международна кредитна карта Diners Club и предоставяне на кредитен лимит (овърдрафт), по който кредитният лимит е усвояван чрез тегления и плащания. За връщането му не е изготвен погасителен план, а се дължи месечна погасителна вноска. Срокът за ползването на овърдрафта е до 31.12.2021 г., предвид служебно подновения срок на валидност на картата.

Основания за обявяване на кредита за предсрочно изискуем са били налице към момента, в който кредитният лимит е превишен и ответникът е изпаднал в забава за връщането му. Независимо че ищецът не е предприел действия по довеждане до знанието на ответника, че обявява цялата главница за изискуема преди 31.12.2021 г., в приложение на разпоредбата на чл. 114, ал. 1 от ЗЗД, изискуемостта е настъпила в момента, в който е възникнало правото на кредитора да търси вземането си. Последното плащане на 16.01.2020 г. не е било достатъчно за погасяване на револвиращата лихва в размер на 477.08 лева, дължима на 01.02.2020 г., а от 01.03.2020 г. е начислена и лихва за просрочие. От този момент се е породило правото на ищеца по т. 13.1 от общите условия. До завеждането на исковата молба – 31.03.2022 г. не е изтекла петгодишната погасителна давност за вземането за главница от 29 666.45 лева.

Не са погасени по давност и претендираните от ищеца акцесорни вземания за лихви по издадени извлечения за периода 01.01.2020 г. – 31.03.2022 г.

В настоящото производство ответникът не доказва да е погасил някое от задълженията си по договора, нито противопостави на кредитора си възражения, изключващи задължението му да заплати исковите суми.

С оглед изхода на спора, разноски на ответника не се следват. С исковата молба ищецът е поискал да му бъдат присъдени направените по делото разноски, ведно с юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лева. Ищецът е заплатил държавна такса в размер на 1 811.59 лева и 500 лева депозит за съдебно-счетоводна експертиза, поради което му се дължат разноски на обща стойност 2 611.59 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл. 79, ал. 1 вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 и чл. 92 от ЗЗД, М. Б. Е., ЕГН *****, с адрес гр. София, ул. **** да заплати на „Д.К.Б.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. **** сумата от 29 666.45 лева, представляваща усвоената и непогасена част от кредитен лимит по договор за издаване на револвираща международна кредитна карта Diners Club и предоставяне на кредитен лимит (овърдрафт) от

23.12.2016 г. и сумата от 15 623.26 лева лихви по извлечения за периода 01.01.2020 г. – 31.03.2022 г.

Осъжда, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, М. Б. Е., ЕГН *****, с адрес гр. София, ул. **** да заплати на „Д.К.Б.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. **** сумата от 2 611.59 лева разноси.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред САС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____